

Retningslinjer for tilskudd til investering i effektive og miljøvennlige havner

Retningslinjene er fastsatt av Samferdselsdepartementet 02.04.2019, og er revidert 05.02.2021.

Retningslinjene er utarbeidet i henhold til § 8 i Reglementet for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, samt EØS-avtalens alminnelige gruppeunntak for offentlig støtte til havneinvesteringer (GBER art. 56b nr. 2) ¹.

1. Mål for ordningen

Målet for ordningen er å effektivisere logistikkjeden gjennom tiltak i havn med sikte på å bidra til kostnadsbesparelser, bedre kvalitet, bedre samspill i logistikkjeden og mellom transportformene, godsoverføring fra vei til sjø samt ha positive klima- og miljøeffekter.

2. Målgruppe

Tilskudd kan gis til eiere og operatører av havner og havneanlegg som er allment tilgjengelige.

3. Definisjoner

Allment tilgjengelige havner og havneanlegg er privateide og offentligeide havner og havneanlegg som er åpen for eksterne brukere som ønsker å benytte havnetilbudet.

Havneinfrastruktur er infrastruktur og fasiliteter for ytelse av transportrelaterte tjenester. Dette inkluderer for eksempel fortøyningsplass brukt til skip kai, ramper, indre basseng, utfylling og infrastruktur for innsamling av avfall.

Tilgangsinfrastruktur er alle typer infrastruktur som er nødvendig for å sikre tilgang og tilkomst fra land eller sjø for havnebrukere, eller i en havn, slik som veier kanaler og sluser.

Mudring er fjerning av sedimenter fra sjøbunn i farled inn til havn eller i havn som ledd i en effektivisering av logistikkjeden. Dette inkluderer også vedlikeholdsmudring, der ett prosjekt er definert som all mudring utført innen et kalenderår.

4. Støtteberettigede kostnader

Tilskuddet kan brukes til å dekke en andel av de støtteberettigede kostnadene. De støtteberettigede kostnadene skal oppgis uten skatt og avgifter, og de skal

---

¹ COMMISSION REGULATION (EU) 2017/1084 of 14 June 2017 amending Regulation (EU) No 651/2014

nåverdiberegnes.

Støtteberettigede kostnader er kostnader, inkludert planleggingskostnader, til:

- investering i bygging, erstatning eller oppgradering av havneinfrastruktur, unntatt alternativ drivstoffinfrastruktur,
- investering i bygging, erstatning eller oppgradering av tilgangsinfrastruktur, unntatt jernbanespor,
- mudring.

Følgende kostnader er ikke støtteberettiget:

- Kostnader til aktiviteter som ikke er transportrelaterte, inkludert industriproduksjonsfasiliteter, kontorer og butikker
- Kostnader til overflateopplegg (for lagring), fast utstyr (som lager- og terminalbygninger), samt mobilt utstyr (som kraner) i havn til ytelse av transportrelaterte havnetjenester. Dette inkluderer også kraner som ikke er mobile.

5. Støttetak, støtteintensitet og kumulering

Støttetaket angir den øvre grensen for tilskudd. Støtte per prosjekt er begrenset til EUR 5 millioner. Det kan bare gis ett tilskudd per prosjekt. Det er ikke tillatt å dele opp prosjektene for å komme under taket.

Støtteintensitet angir hvor stor andel av de støtteberettigede kostnadene, eksklusive skatter og avgifter, som kan støttes. Støtteintensiteten (maksimum støttebeløp) er 80 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtte med identifiserbare støtteberettigede kostnader kan kumuleres med

- annen statsstøtte dersom tiltakene gjelder andre identifiserbare støtteberettigede kostnader,
- annen statsstøtte knyttet til de samme støtteberettigede kostnadene (helt eller delvis overlappende), bare dersom slik kumulering ikke resulterer i at man overstiger maksimum støtteintensitet eller støttebeløp for denne type støtte.

Mottaker av støtte plikter å oppgi all øvrig offentlig støtte som kan knyttes til de støtteberettigede kostnadene som skal inngå i prosjektet. Hele støttebeløpet for et støttet prosjekt skal tas med i betraktningen når man vurderer om støttetak og maksimum støtteintensitet overholdes.

Statsstøtte under GBER skal ikke kumuleres med bagatellmessig (*de minimis*) støtte for de samme støtteberettigede kostnadene hvis slik kumulering fører til at maksimal støtteintensitet overstiges.

Støttetildelinger over 500 000 EUR vil bli registrert i tråd med forskrift av 29. juni 2016 nr. 834 om registrering av offentlig støtte.

6. Generelle vilkår

Følgende generelle vilkår må være oppfylt for at det kan gis støtte:

- Foretaket må ikke være i økonomiske vanskeligheter eller ha en utestående tilbakebetalingssak mot seg.
- Tilskudd må være utløsende for prosjektet. Dette innebærer at støttemottaker må ha sendt en skriftlig søknad om tilskudd før arbeid på prosjektet eller aktiviteten starter. Prosjektet er startet opp enten når anleggsarbeidet relatert til investeringen starter, eller ved tidspunktet for den første juridisk bindende forpliktelsen til bestilling av utstyr eller annen forpliktelse som gjør investeringen irreversibel. Støttebeløpet vil bli begrenset oppad til det som kreves for at prosjektet skal kunne realiseres.
- Dersom konsesjonskontrakter eller andre oppdrag tildeles en tredjepart når det gjelder å bygge, oppgradere, drifte og leie støttet havneinfrastruktur, må tildelingen skje på et konkurransemessig, transparent, ikke-diskriminerende grunnlag uten andre forbehold.
- Infrastrukturen skal gjøres tilgjengelig for interesserte brukere på like og ikke-diskriminerende markedsvilkår.

Frister for startdato og sluttdato for prosjektet er nærmere angitt i veileder.

7. Tildelingskriterier og rangering av prosjekter

Tilskudd kan gis til prosjekter som bidrar til måloppnåelse (se punkt 1), og som tilfredsstiller vilkårene i disse retningslinjene.

Søknadene vil bli behandlet samlet innenfor bevilget budsjetttramme. Ved rangering av prosjekter vil det bli foretatt en vurdering av prosjektenes positive effekter målt opp mot det omsøkte støttebeløpet. Følgende kriterier ligger til grunn for vurderingen av et prosjekts positive effekter:

- Effektivitetsgevinster for logistikkjeden (70 %)
- Klima- og miljøgevinster (20 %)
- Godsoverføring fra vei til sjø (10 %)

8. Krav til søknad

Kystverkets søknadsskjema skal benyttes ved søknad om tilskudd. Søknadsskjema finnes på <http://www.kystverket.no/effektivehavner>. Ved behov kan det avtales veiledningsmøte med Kystverket i forbindelse med utforming av søknad.

Søker plikter å gi Kystverket alle opplysninger som er nødvendige for å behandle søknaden. Søknaden må være fullstendig ved innlevering, og den må være sendt innen kunngjort søknadsfrist. Søknaden kan avvises dersom den er mangelfull eller ufullstendig, eller dersom den er sendt etter fristen.

Søknaden må inneholde:

- foretakets navn og størrelse,
- en beskrivelse av prosjektet, herunder start- og sluttdato,
- prosjektets beliggenhet,
- en oversikt over prosjektkostnader, inkludert en oversikt over kostnader som anses å være støtteberettigede kostnader. Støtteberettigede kostnader oppgis eksklusiv skatt og avgifter samt nåverdiberegnet.
- en oversikt over all annen offentlig støtte som kan knyttes til de støtteberettigede kostnadene som skal inngå i prosjektet,
- den offentlige finansieringen, i form av tilskudd, som kreves for at prosjektet skal kunne realiseres,
- en oversikt over forventede økte inntekter og/eller kostnadsreduksjoner fordelt pr. år som følge av tiltaket (investeringsanalyse),
- en redegjørelse for prosjektets forventede effekter på effektiviteten i logistikkjeden. Dette kan være basert på dagens trafikk og/eller forventet ny trafikk, og det kan blant annet inkludere informasjon om faktiske ventetider for skip og kjøretøy, samt forventede tidsbesparelser for skip og kjøretøy som følge av investeringen.
- en beskrivelse av prosjektets eventuelle forventede effekter på klima og miljø og/eller godsoverføring fra vei til sjø.

9. Aksept av vilkår

Søker må innen to uker fra mottak av tilskuddsbrevet sende skriftlig aksept av vilkårene for tilskuddet. Hvis Kystverket ikke mottar aksept av vilkår, bortfaller tilskuddet uten ytterligere varsel.

10. Utbetaling av tilskudd

Tilskudd utbetales det året kostnadene påløper, på grunnlag av dokumenterte medgåtte utgifter. Delutbetalinger er begrenset til 75 % av det totale tilskuddet. Endelig oppgjør utbetales etterskuddsvis når prosjektet er gjennomført og revisorbekreftet regnskap er oversendt Kystverket.

11. Klage og omgjøring

Vedtak etter disse retningslinjene er enkeltvedtak som kan påklages etter reglene i kapittel VI i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven). Samferdselsdepartementet er klageinstans.

Vedtak om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom en tilskuddsmottaker eller noen på dens vegne, gir ufullstendige eller ukorrekte

opplysninger i forbindelse med søknad om tilskudd, og dette medfører at tilskudd utbetales uberettiget eller med for stort beløp, jf. forvaltningsloven § 35. Dersom tilbakebetaling ikke skjer innen fristen som blir gitt, kan det kreves forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

12. Oppfølging, kontroll og evaluering

Eventuelle endringer i tiltaket skal være i samsvar med formål og godkjent av Kystverket før oppstart av prosjektet. Tilsagnet vil kunne bortfalle helt eller delvis dersom støttemottaker uten skriftlig forhåndssamtykke fra Kystverket endrer planen som ligger til grunn for tilsagnet.

Dersom mottaker av støtten ikke oppfyller de vilkårene som ligger til grunn for tilsagnet, kan tilsagnet falle bort eller bli redusert. Dersom tilskudd er utbetalt, kan Kystverket kreve tilbakebetaling av deler av eller hele tilskuddet.

Tilskuddsmottaker plikter å rapportere til Kystverket, herunder at midlene er brukt i tråd med kriteriene og at de oppnår resultatene som forventes av tilskuddet.

Kystverket har adgang til å evaluere prosjektet og iverksette kontroll med at tilskuddet benyttes etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10. Tilskuddsmottaker plikter å gi opplysninger som Kystverket har behov for ved kontroll eller evaluering.

Riksrevisjonen har til enhver tid adgang til å iverksette kontroll med at midlene brukes etter forutsetningene, jf. lov av 7. mai 2004 nr. 21 om Riksrevisjonen § 12.